

provincie **HOLLAND**
ZUID

Uitvoeringsprogramma Externe

Veiligheid 2015-2018

Provincie Zuid-Holland

16 december 2014

Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2015-2018

Inhoudsopgave	Blz.
Inleiding	1
Inleiding	1
Aanleiding	2
Landelijke impuls omgevingsveiligheid 2015-2018	2
Rol en positie provincie Zuid-Holland	2
Doel en afbakening van dit uitvoeringsprogramma	3
Ambitie	5
Zuid-Hollandse ambities	5
Indicatoren en doelstellingen 2015-2018	5
Uitvoering	8
Het clusteren van risicovolle activiteiten	8
Het verantwoord combineren van risicovolle activiteiten en (beperkt) kwetsbare objecten	9
Het reduceren van risico's aan de bron	11
Het nemen van maatregelen bij de ontvanger	12
Professionaliseren van de uitvoering	13
Overzicht van externe veiligheidstaken in Zuid-Holland	15
Rollen en taken van partners	15
Bijlage 1: Overzicht aanvullende middelen ter beschikking voor uitvoering externe veiligheid vanuit de landelijke impuls omgevingsveiligheid 2015-2018	25
Bijlage 2: Lijst met afkortingen	26

Inleiding

Inleiding

De provincie Zuid-Holland, waar meer dan 3 miljoen mensen wonen, werken en recreëren, kent een grote problematiek rond externe veiligheid. Het Haven Industrieel Complex in de Rijnmond heeft een economische functie van nationaal en internationaal belang. Het gebied omvat een groot aantal petrochemische complexen met hieraan verbonden veiligheidsrisico's. De regio is bovendien een belangrijk verkeersknooppunt. Vanuit de Rotterdamse haven komt een uitgebreide vervoersstroom op gang via weg, water, rail en buisleidingen naar andere industriële complexen in Nederland en de ons omringende landen. De veiligheidsproblematiek in de regio Zuid-Holland-Zuid wordt gekenmerkt door het rangeerterrein Kijfhoek, het bedrijf Dupont en het spoorvervoer van Rotterdam naar België via de binnensteden van Dordrecht en Zwijndrecht. En ook in de regio Hollands-Midden doorkruist het vervoer van gevaarlijke stoffen via de spoorverbinding Utrecht – Rotterdam de binnenstad van Gouda. In de regio Haaglanden speelt de opkomst van LNG-vulpunten en de aanwezigheid van een aantal aardgastransportleidingen in dichtbevolkt gebied.

Bedrijfsvestigingen, woningbouw, de groei van de bevolking en de toename van de mobiliteit in de provincie leiden, wanneer er geen maatregelen worden genomen, tot een toename van het aantal veiligheidsknelpunten. Gezien deze problematiek is externe veiligheid een belangrijk onderwerp in de provincie. De ernst en omvang van een mogelijke ramp als gevolg van deze risico's is groot. In de maatschappelijke beleving zal bij een eventuele ramp een groot deel van de verantwoordelijkheid bij de overheid worden gelegd. Daarom willen we als overheden in de provincie Zuid-Holland structurele aandacht voor externe veiligheid borgen en verankeren in onze organisaties.

Hiertoe zullen als eerste de eerder vastgestelde ambities en doelstellingen van de provincie Zuid-Holland de revue passeren waarna deze worden uitgewerkt in operationele doelstellingen en activiteiten van de provincie. Anders dan in het afgelopen programma gaat het hier alleen om activiteiten die de provincie zelf uitvoert.

Aanleiding

In de provincie Zuid-Holland is, in het kader van het uitvoeringsprogramma 2011 – 2014, de afgelopen jaren geïnvesteerd in verbeteracties op het terrein van risico-inventarisatie, vergunningverlening en handhaving, vervoer van gevaarlijke stoffen, regionale en gemeentelijke beleidsvisies, ruimtelijke ordening, groepsrisico, saneringen en professionalisering van uitvoeringsorganisaties.

Ook voor de periode 2015 – 2018 zetten de overheden zich gezamenlijk in voor het verbeteren van de externe veiligheid. Dit hebben Rijk, IPO en VNG afgesproken in het bestuurlijk omgevingsberaad met het vaststellen van de impuls omgevingsveiligheid.

Landelijke impuls omgevingsveiligheid 2015-2018

Rijk, gemeenten, provincies, veiligheidsregio's en omgevingsdiensten werken samen om te komen tot een verbetering van de externe veiligheid. De wijze waarop is vastgelegd in de Impuls omgevingsveiligheid. Hierin is specifieke aandacht voor BRZO, PGS, Kennisinfrastructuur externe veiligheid en lokaal externe veiligheidsbeleid. Ook deze Impuls biedt mogelijkheden en noodzaak om binnen de provincie extra aandacht te besteden aan externe veiligheid. De activiteiten in het kader van de Impuls raken met name aan de provinciale doelstellingen; het reduceren van risico's aan de bron en het professionaliseren van de uitvoering.

Rol en positie provincie Zuid-Holland

De provincie heeft verschillende rollen voor externe veiligheid:

Kaderstellende rol. De provincie stelt aan de voorkant duidelijke kaders. Uitgangspunt daarbij is dat provincie en gemeenten zelf verantwoordelijk zijn voor (de kwaliteit van) hun taakuitvoering.

Provincie als uitvoerder. De provincie heeft wettelijke *uitvoerende* EV-taken in het kader van de vergunningverlening, toezicht en handhaving (Wabo) en de ruimtelijke ordening (Wro) en de risicokaart.

Provincie als toezichhouder. De provincie is toezichhouder op de gemeente in het kader van interbestuurlijk toezicht.

Faciliterende rol. De provincie zorgt er voor dat ontwikkelingen op landelijk niveau worden gevolgd, gevoed en bijgestuurd ook in het belang van de Zuid-Hollandse gemeenten, veiligheidsregio's en burgers.

Interprovinciale rol. Zuid-Holland draagt zorg voor de uitvoering van een aantal taken namens de provincies in het kader van de impuls omgevingsveiligheid. Specifiek gaat het om de kennisinfrastructuur en het programmasecretariaat.

Doel en afbakening van dit uitvoeringsprogramma

Het uitvoeringsprogramma is een uitwerking van het hoofdstuk Externe Veiligheid uit de Visie Duurzaamheid en Milieu¹ en de Visie ruimte en mobiliteit². In deze visies zijn voor heel Zuid-Holland de provinciale beleidsambities op het gebied van externe veiligheid aangegeven.

Dit programma heeft betrekking op de bescherming van mensen in de omgeving van de opslag, het gebruik en het transport van gevaarlijke stoffen en het beheersen van de risico's voor omwonenden van vliegvelden. Het betreft hier met name maatregelen in de ruimtelijke ordening en vergunningverlening ten aanzien van de kansen op en effecten van een mogelijk ongeval. Het programma heeft geen betrekking op de daadwerkelijke bestrijding van het ongeval of de nazorg.

Bij de opzet van het *Uitvoeringsprogramma externe veiligheid 2015 – 2018* is voor een participatieve insteek gekozen. De provincie heeft samen met de partners de ambities, doelstellingen en activiteiten binnen het programma uitgewerkt.

Opgaven 2015 - 2018

In de afgelopen periode is veel bereikt, maar er zijn verdergaande stappen gewenst om de kwaliteit en effectiviteit van uitvoering verder te verbeteren. Het blijft in de komende programmaperiode nodig om te investeren in professionalisering en doorwerking van het

¹ Visie Duurzaamheid en Milieu, vastgesteld op 27 maart 2013 door Provinciale Staten.

² Visie Ruimte en Mobiliteit, vastgesteld op 9 juli 2014 door Provinciale Staten.

provinciaal beleid. Daarnaast gaat er veel veranderen in de wet- en regelgeving wanneer de Omgevingswet in 2018 in werking zal treden. In deze periode moet daarom ook daarin geïnvesteerd worden om daarop voorbereid te zijn.

Ambitie

Zuid-Hollandse ambities

De ambitie voor externe veiligheid is om op termijn een veiliger fysieke leefomgeving in Zuid-Holland te bewerkstelligen. In Zuid-Holland dienen het transport, de opslag en de verwerking van gevaarlijke stoffen zo op elkaar aangesloten te zijn dat de kans op een ramp tot een minimum wordt beperkt.

In de streefsituatie zijn in de buurt van grote groepen mensen geen risicovolle activiteiten meer aanwezig en vice versa. Transport van gevaarlijke stoffen vindt niet langer plaats door dichtbevolkte binnensteden en risicovolle bedrijven zijn grotendeels geclusterd in risicoconcentratie-gebieden. Het transport van en naar deze gebieden is op een veilige wijze geregeld.

Daarnaast is, waar mogelijk, overgegaan op veiligere productieprocessen waarbij minder gebruik wordt gemaakt van gevaarlijke stoffen. Om op lange termijn de knelpunten rond het spoorvervoer op te lossen, zet de provincie in op maximaal vervoer over de Betuweroute en de aanleg van een goederenspoorlijn tussen Rotterdam en Antwerpen (Robel). Deze laatste lost in Zuid-Holland met name de externe veiligheidsproblemen bij Zwijndrecht en Dordrecht op.

Indicatoren en doelstellingen 2015-2018

Het beschermen van grote groepen burgers tegen ongevallen met gevaarlijke stoffen is een doel. Hierbij wordt rekening gehouden met nieuwe risicobronnen. Onder meer onderstaande risicobronnen kunnen in geval van een ongeval of andere calamiteit gevolgen hebben voor grote groepen burgers:

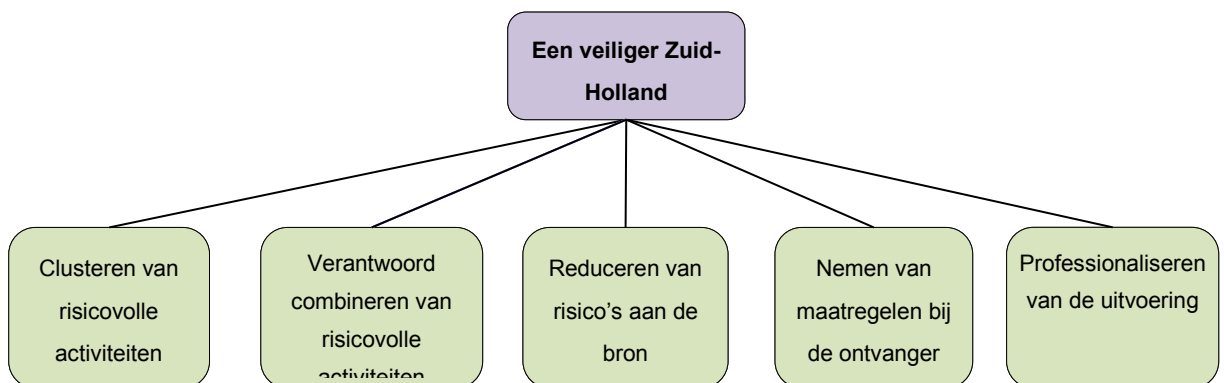
- bedrijven waar op- en overslag, productie, gebruik, opslag- en of verwerking van gevaarlijke stoffen of munitie plaatsvindt
- transportassen (weg, water, spoor en buis) waar vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt
- luchthavens
- kerncentrales

Nieuwe veiligheidsknelpunten kunnen ook ontstaan door ruimtelijke ontwikkelingen rond risicobronnen. Om dit te voorkomen, vraagt de provincie de gemeenten om aannemelijk te maken dat op termijn aan de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico wordt voldaan, wanneer het groepsrisico als gevolg van zo'n ruimtelijke ontwikkeling toeneemt en het berekende groepsrisico

boven de oriëntatiewaarde ligt. De provincie vraagt in dat geval aan te tonen dat een maximale inspanning is geleverd om de gevolgen van een ongeval tot een minimum te beperken. Indien in bovengenoemde situatie het aantal blootgestelden toeneemt, dan vraagt de provincie maatregelen te nemen ter voorkoming of mitigatie van de gevolgen.

Daarnaast wordt voor specifieke infrastructuur met een groot economisch belang aanvullend beleid gevoerd om ontwikkelingen nabij deze infrastructuur niet te laten interfereren met de economische ontwikkeling. Dat gaat over de oevers van de Nieuwe Maas en de Nieuwe Waterweg opgenomen en Rotterdam The Hague Airport. Voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over de Nieuwe Maas en de Nieuwe Waterweg is een artikel opgenomen in de Verordening Ruimte. Voor Rotterdam the Hague Airport is het groepsrisicobeleid van 2001 op technische en juridische punten geactualiseerd en opgenomen in de provinciale nota: *Groepsrisicobeleid vanwege luchtvaart in de omgeving van Rotterdam The Hague Airport*. Voor de inzet van provinciale bevoegdheden op het gebied van externe veiligheid en de verantwoording van het groepsrisico is de *Werkwijze groepsrisico en ruimtelijke ordening vastgesteld*.

Om een veiliger fysieke leefomgeving te bewerkstelligen hanteren we de volgende operationele doelstellingen.

Begrotingsindicator

		2015	2016	2017	2018
Jaarlijkse ontwikkeling van het aantal blootgestelden in de provincie Zuid-Holland aan risicovolle activiteiten	653.000 (2013)	653.000	653.000	653.000	653.000

Om aan te geven hoeveel burgers beschermd zijn tegen ongevallen met gevaarlijke stoffen, is de indicator “aantal blootgestelden” ontwikkeld. Het betreft hier het totaal aan inwoners van de provincie Zuid-Holland dat blootgesteld is aan de kans om dodelijk getroffen te worden. Denk hierbij aan de gevolgen van een calamiteit bij bedrijven waar op- en overslag, productie, gebruik of verwerking van gevaarlijke stoffen plaatsvindt of transportassen (weg, water, spoor en bus) waar vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt of een neerstortend vliegtuig nabij een luchthaven. Het provinciaal beleid is erop gericht om op termijn een grotere scheiding te hebben van risicovolle activiteiten en grote groepen aanwezig in de nabijheid. Tegelijkertijd blijft er sprake van een toename van de intensiteit en hoeveelheid risicovolle activiteiten. Daarom is de doelstelling om het totaal aantal blootgestelden niet te laten toenemen.

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	Nulmeting	2015	2016	2017	2018
Aantal knelpunten door overschrijding plaatsgebonden risico en groepsrisico per 31/12	62 (2012)	33	28	23	18
Aantal blootgestelden per 31/12 waarover verantwoording is afgelegd via een adequate groepsrisicoverantwoording	174.000 (2011)	379.000	389.000	399.000	409.000

Uitvoering

De ambitie om te werken aan een veiliger Zuid-Holland is uitgewerkt in de bovengenoemde vijf operationele doelen. Clusteren van risicovolle activiteiten, Verantwoord combineren van risicovolle activiteiten, Reduceren van risico's aan de bron, Nemen van maatregelen bij de ontvanger, Professionaliseren van de uitvoering.

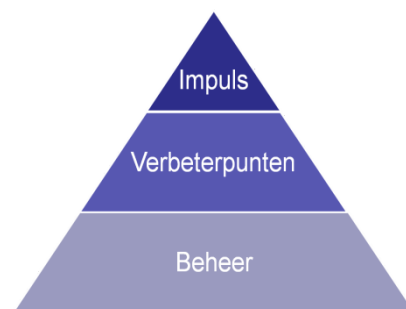
In dit hoofdstuk beschrijven we per thema wat we willen bereiken in 2018 en welke activiteiten door de provincie worden ondernomen door provincie in de komende programmaperiode om aan deze thema's te werken.

We werken langs drie sporen:

Impuls: dit zijn vooral nieuwe activiteiten die voortvloeien uit de invoering en uitvoering van nieuwe wetgeving.

Verbeterpunten: in het structurele werk zijn zaken die in de afgelopen jaren gereed hadden moeten zijn, maar nog onvoldoende zijn uitgewerkt.

Met een kleine aanpassing of investering is een verbeter slag mogelijk.

Beheer: continueren van bestaande wettelijke en niet wettelijke structurele activiteiten. Het is van belang om hetgeen de afgelopen jaren is opgebouwd te beheren. Dit betreft het merendeel van de inzet.

Het Uitvoeringsprogramma wordt jaarlijks op resultaat, acties en inspanning gemonitord.

Het clusteren van risicovolle activiteiten

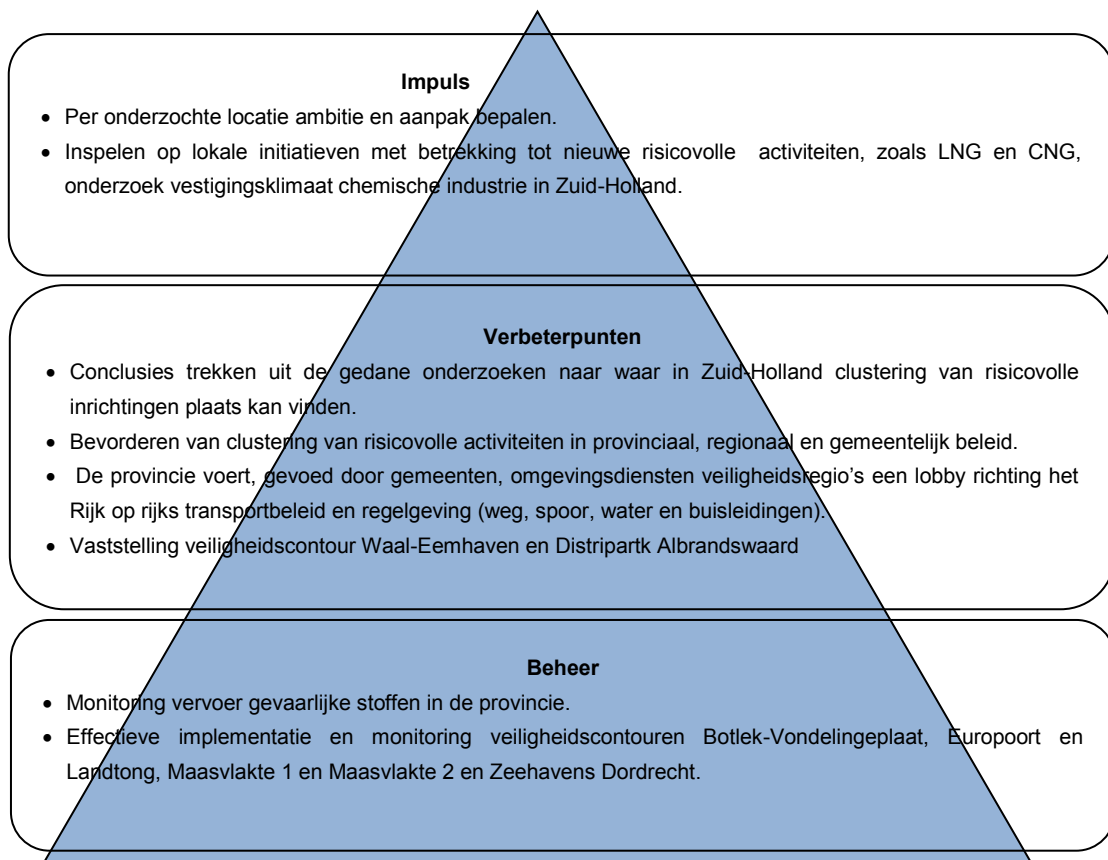
De provincie wil, naast het in stand houden en beschermen van bestaande gegroepeerde risicovolle activiteiten, zoals in de Botlek, doorgaan met het zoveel mogelijk clusteren van risicovolle activiteiten. Clustering beperkt indirect het ruimtebeslag van en het aantal blootgestelden aan risicovolle activiteiten. Daarnaast kan clustering van dergelijke activiteiten ook agglomeratiekracht opleveren (bundeling van kennis/ mensen). Binnen de clusters geven we ruimte aan het economische belang van de bedrijven. Ook besteden we aandacht aan eventuele negatieve gevolgen van het clusteren van risicovolle activiteiten, zoals domino-effecten en mogelijke toename van transport. Door clustering zou het transport ook kunnen afnemen. Het

clusteren van risicovolle activiteiten speelt vooral in de regio's Rotterdam-Rijnmond en Zuid-Holland Zuid.

Waar staan we in 2018:

- We hebben inzicht in de wijze waarop risicovolle activiteiten kunnen worden geclusterd, welke consequenties daaraan zijn verbonden en welke instrumenten daarvoor kunnen worden ingezet.

Inzet voor clustering

Het verantwoord combineren van risicovolle activiteiten en (beperkt) kwetsbare objecten

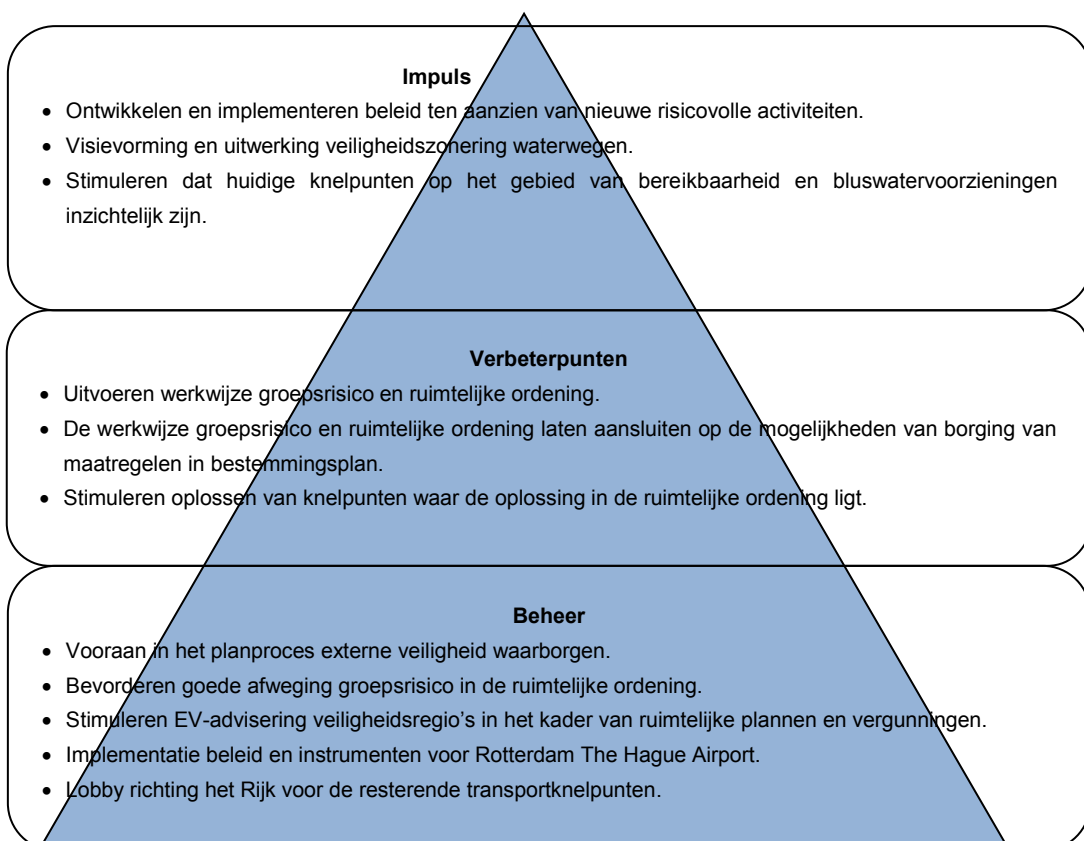
Een combinatie van risicovolle activiteiten en kwetsbare objecten is niet altijd te vermijden. In die gevallen willen we het gebied zo veilig mogelijk inrichten, zodat grote groepen mensen beschermd worden tegen ongevallen met gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico speelt hierin een belangrijke rol. Dit is uitgewerkt in de werkwijze groepsrisico en ruimtelijke ordening. Externe veiligheid zal om volwaardig meegenomen te kunnen worden vroegtijdig in de ruimtelijke overwegingen een plaats moeten krijgen. Vervoer van gevaarlijke stoffen is een

grote risicoveroorzaker, waar provincie en gemeenten zelf geen rechtstreeks invloed op hebben. De provincie zet in op een lobby richting het Rijk voor de resterende knelpunten.

Waar staan we in 2018:

- In relevante ruimtelijke ordeningstrajecten (structuurvisie, gebiedsontwikkeling, enz.) voeren de partners de voorgenomen RO maatregelen uit, gericht op het verantwoord combineren van risicovolle activiteiten en (beperkt) kwetsbare bestemmingen.
- Er is actueel inzicht in de externe veiligheidsknelpunten binnen Zuid-Holland.
- Er zijn tussen 2014-2018 slechts beperkt en weloverwogen nieuwe knelpunten bijgekomen.
- Gemeenten en provincie hebben een actueel en toepasbaar beleid voor alle verschillende risicovolle activiteiten.

Inzet voor verantwoord combineren

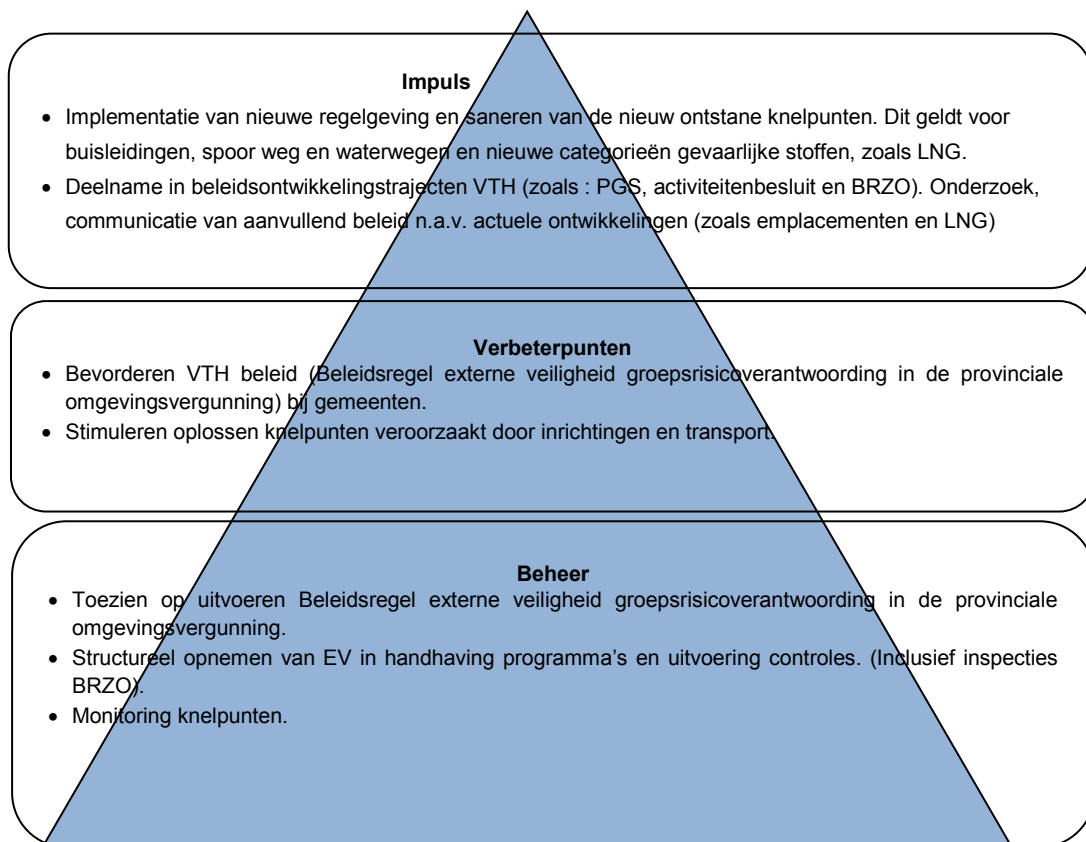
Het reduceren van risico's aan de bron

Wanneer het onvermijdelijk is dat functies samenkomen, zetten we in op het reduceren van risico's aan de bron. De wens tot het reduceren van risico's aan de bron geldt zowel voor inrichtingen als voor transport. De uitwerking voor provinciale inrichtingen is vastgelegd in de *Nota vergunningverlening, toezicht en handhaving*³. Voor gemeentelijke inrichtingen is de inzet om dit beleid door de gemeenten te laten overnemen. Voor transport wordt vooral ingezet op beleidsbeïnvloeding.

Waar staan we in 2018:

- Externe veiligheid wordt door bevoegd gezag in vergunningen meegenomen; saneringen vinden zo nodig plaats en er treden geen nieuwe saneringsgevallen op, op basis van een actueel uitvoeringsprogramma en conform geborgde werkprocedures.
- Het bevoegd gezag zorgt voor een adequate handhaving, conform de gestelde eisen, op basis van een actueel uitvoeringsprogramma en conform geborgde werkprocedures.

Inzet voor reduceren van risico's aan de bron

³ Nota VTH Zuid-Holland, vastgesteld door GS op 17 december 2013

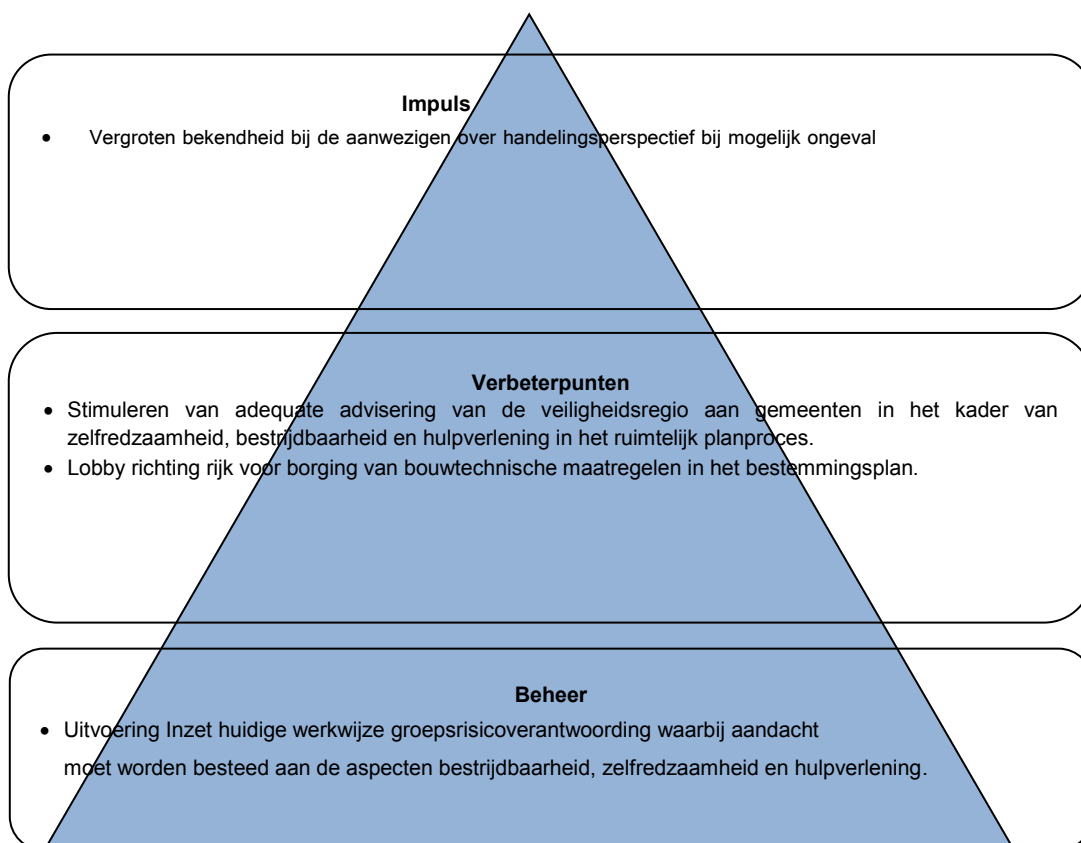
Het nemen van maatregelen bij de ontvanger

Naast het nemen op maatregelen bij de bron, stimuleren we dat er zo veel mogelijk maatregelen worden genomen in de omgeving van de risicovolle activiteit, om de effecten van een calamiteit te beperken. Het gaat dan om maatregelen zoals alarmering, bescherming, zelfredzaamheid en hulpverlening. De provincie stimuleert dat de benodigde basisinformatie hiervoor beschikbaar komt en dat hierover wordt gecommuniceerd. Voor borging van bouwtechnische maatregelen wordt ingezet op lobby richting het Rijk om dit te kunnen regelen in het bestemmingsplan.

Waar staan we in 2018:

- Advisering door de veiligheidsregio's op bestrijdbaarheid, zelfredzaamheid en hulpverlening vindt vroegtijdig in het RO proces plaats en is afgestemd tussen veiligheidsregio, omgevingsdienst en gemeente.
- Bouwkundige maatregelen worden door RO meegenomen bij totstandkoming van ruimtelijke ordeningsplannen.

Inzet voor het nemen van maatregelen bij de ontvanger

Professionaliseren van de uitvoering

Om effectief te kunnen werken aan deze inhoudelijke thema's zijn kwalitatief goede organisaties nodig die in goed samenspel met elkaar aan een veiligere leefomgeving werken. Op dit moment zijn de verantwoordelijke organisaties (provincie, veiligheidsregio's, omgevingsdiensten en gemeenten) grotendeels in staat de wet- en regelgeving rond externe veiligheid adequaat uit te voeren. Om dit vast te houden blijft de provincie zich inzetten op borging en verankering van externe veiligheid in:

Beleid: borging in beleid gaat over het vastleggen van het externe veiligheidsbeleid in structuurvisies, beleidsplannen, beleidsuitspraken en in beleidsinstrumenten.

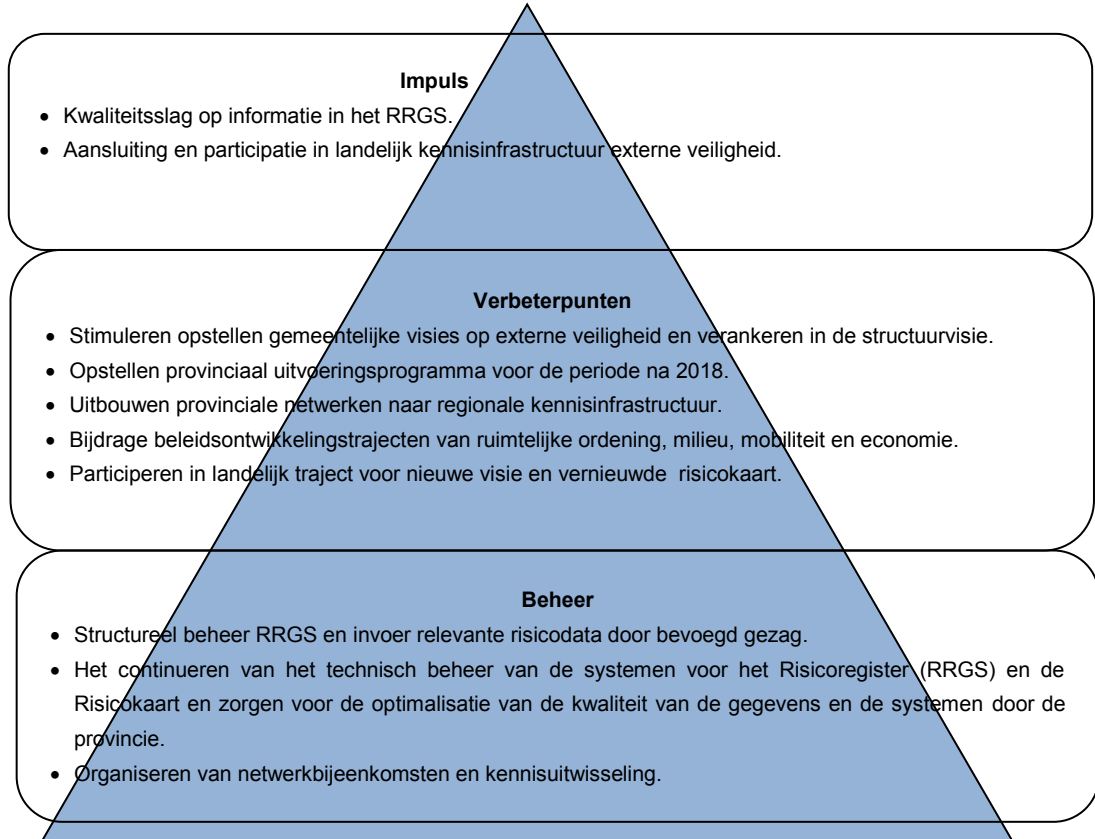
Organisatie: borging van EV-beleid in de organisatie gaat over het beleggen van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Ook samenwerking maakt onderdeel uit van de organisatie van EV.

Bij individuele personen: bij elke betrokken organisatie zijn EV-medewerkers in dienst die goed zijn toegerust op hun taak.

Waar staan we in 2018:

- Externe veiligheid is verankerd in de beleidsvelden ruimtelijke ordening, milieu, mobiliteit en economie.
- Het Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen (RRGS) is actueel, bevat juiste informatie en wordt op eenduidige en efficiënte wijze beheerd.
- Alle gemeenten in Zuid-Holland hebben ruimtelijk beleid op externe veiligheid vastgelegd in een visie (structuur/omgeving).

Inzet voor professionalisering van de uitvoering

Overzicht van externe veiligheidstaken in Zuid-Holland

Samenwerking staat centraal binnen dit programma. Een effectieve samenwerking bestaat en ontstaat niet vanzelf. Dat vraagt om een heldere taakverdeling, een regievoerder, goede afspraken en een overlegstructuur. In dit hoofdstuk beschrijven we deze elementen.

Rollen en taken van partners

Hieronder staat kort weergegeven welke rollen en taken de verschillende organisaties binnen Zuid-Holland hebben in relatie tot de uitvoering van externe veiligheidstaken.

Gemeenten

Gemeenten zijn het bevoegde gezag voor de uitvoering van het merendeel van de wettelijke taken voor externe veiligheid (vergunningverlening en bestemmingsplannen). Decentrale overheden kunnen aanvullend eigen beleid formuleren voor zover dat niet strijdig is met de (ruimtelijke) provinciale doelen. Zij kunnen daarmee maatwerk leveren en inspelen op specifieke lokale problemen en uitdagingen. Alle gemeenten in Zuid-Holland hebben in meer of mindere mate ervoor gekozen uitvoeringstaken in het kader van de Wabo te beleggen bij een omgevingsdienst.

Omgevingsdiensten

De omgevingsdiensten in Zuid-Holland voeren namens gemeenten en provincie de Wabo taken (waaronder vergunningverlening, toezicht en handhaving) uit op het gebied van externe veiligheid. Daarnaast hebben de Zuid-Hollandse gemeenten in meer of mindere mate ook de advisering voor externe veiligheid binnen de ruimtelijke ordening bij de omgevingsdiensten belegd. Hiermee vormen de omgevingsdiensten de belangrijkste uitvoeringspartij voor dit programma op het gebied van vergunningverlening en handhaving.

Veiligheidsregio's

Veiligheidsregio's hebben een wettelijke adviestaak naar provincie en gemeenten voor wat betreft, hulpverlening, bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid in de ruimtelijke plannen en brandveiligheidsaspecten bij vergunningen. Gemeenten moeten ook over buisleidingen en transport van gevaarlijke stoffen advies vragen aan de veiligheidsregio.

Rijk

Bij het Rijk formuleren de ministeries I&M en V&J de wettelijke kaders voor het EV- beleid. Op dit moment werkt het Rijk aan integratie van de huidige en toekomstige regelgeving in het kader van de omgevingswet. Tot slot is het Rijk stelselverantwoordelijk voor de Wabo en Wro en verantwoordelijk voor de uitvoering van rijkstaken.

Activiteitenoverzicht provincie Zuid-Holland

Dit activiteitenoverzicht gaat uit van de huidige provinciale inzet op externe veiligheid en bedraagt 4,4 FTE en €230.000 materieel budget. Dit is voldoende om alle activiteiten gekoppeld aan de gestelde doelen in de *Visie ruimte en mobiliteit* en *Visie duurzaamheid en milieu* op een adequaat niveau uit te voeren.

Thema	Activiteit	Resultaat	Partners	Impuls/ verbetering/ beheer	2015	2016	2017	2018
Clusteren van risicovolle activiteiten	Per onderzochte locatie ambitie en aanpak bepalen.	Ambitie en aanpak per onderzochte locatie.		Impuls	X	X		
	Inspelen op lokale initiatieven met betrekking tot nieuwe risicovolle activiteiten, zoals LNG en CNG, en onderzoek vestigingsklimaat chemische industrie in Zuid-Holland.	Lokale initiatieven verder op weg geholpen.		Impuls	X	X	X	X
	Conclusies trekken uit de gedane onderzoeken naar waar in Zuid-Holland clustering van risicovolle inrichtingen plaats kan vinden.	Conclusies en eventueel gewenst beleid vastgesteld.	Veiligheidsregio's, omgevingsdiensten , gemeenten, Havenbedrijf en bedrijfsleven.	Verbeteren	x			
	Bevorderen van clustering van risicovolle activiteiten in provinciaal, regionaal en gemeentelijk beleid.	Bespreken in overleggen, betrokken zijn bij visie ontwikkelingen op regionaal en gemeentelijk niveau.	Veiligheidsregio's, omgevingsdiensten , gemeenten, Havenbedrijf en bedrijfsleven.	Verbeteren	x	x	x	x
	De provincie voert, gevoed door gemeenten, omgevingsdiensten en	Effectieve lobby richting Rijk.	Veiligheidsregio's, omgevingsdiensten	Verbeteren	x	x	x	x

	veiligheidsregio's een lobby richting het Rijk op rijks transportbeleid en regelgeving (weg, spoor, water en buisleidingen).		en gemeenten.					
	Vaststelling veiligheidscontour Waal-Eemhaven en Distripark Albrandswaard	Veiligheidscontour Waal-Eemhaven en Veiligheidscontour Albrandswaard.	Veiligheidsregio, omgevingsdienst, gemeenten, Havenbedrijf en bedrijfsleven.	Verbeteren	x			
	Monitoring vervoer gevaarlijke stoffen in de provincie.	Elke 5 jaar monitoren.	Gemeenten.	Beheer	x			
	Effectieve implementatie en monitoring veiligheidscontouren, zoals Botlek-Vondelingeplaat, Europoort en Landtong, Maasvlakte 1 en Maasvlakte 2 en Zeehavens Dordrecht	Monitoringsprogramma opgesteld met partners en werkafspraken gemaakt over invulling voor het betreffende gebied.	Veiligheidsregio's, omgevingsdiensten, gemeenten, Havenbedrijf en bedrijfsleven.	Beheer	x	x	x	x
Het verantwoord combineren van risicovolle activiteiten en (beperkt) kwetsbare objecten	Stimuleren dat huidige knelpunten op het gebied van bereikbaarheid en bluswatervoorzieningen inzichtelijk zijn.	Onderzoeken geïnitieerd naar bluswatervoorziening en bereikbaarheid.	Veiligheidsregio's en gemeenten.	Impuls	x	x		
	Ontwikkelen en implementeren beleid ten aanzien van nieuwe risicovolle activiteiten.	Nieuw beleid vastgesteld indien aan de orde.	Veiligheidsregio's, omgevingsdiensten,	Impuls	x	?	?	?

			gemeenten en Rijk.					
Visievorming en uitwerking veiligheidszonerings waterwegen.	Visie op veiligheidszonerings waterwegen gereed.	Veiligheidsregio's, omgevingsdiensten, gemeenten en Havenbedrijf.	Impuls	x	x			
Uitvoeren werkwijze groepsrisico en ruimtelijke ordening.	Bij ruimtelijke plannen wordt advies ingebracht over provinciaal belang groepsrisico. Inzet instrumenten wanneer provinciaal belang in gedrang is.		Verbeterpunt	x	x	x	x	
De werkwijze groepsrisico en ruimtelijke ordening laten aansluiten op de mogelijkheden van borging van maatregelen in bestemmingsplan.	Verwijzen naar borgbare maatregelen in het kader van Verbeterprogramma groepsrisico.	Veiligheidsregio's, omgevingsdiensten en gemeenten.	Verbeterpunt	x	x			
Stimuleren oplossen van knelpunten waar de oplossing in de ruimtelijke ordening ligt.	Knelpunten agenderen en faciliteren van de oplossing.	Veiligheidsregio's, omgevingsdiensten en gemeenten.	Verbeterpunt	x	x	x	x	
Lobby richting het Rijk voor de resterende transportknelpunten.	Effectieve lobby.	Gemeenten.	Beheer	x	x	x	x	
Bevorderen goede afweging groepsrisico in de ruimtelijke ordening.	Kennis vergroten bij de partners en het onderwerp bestuurlijk agenderen.	Veiligheidsregio's, omgevingsdiensten en gemeenten.	Beheer	x	x	x	x	
Stimuleren EV-advisering	Faciliteren veiligheidsregio's in een	Veiligheidsregio's,	Beheer					

	Veiligheidsregio's in het kader van ruimtelijke plannen en vergunningen.	kwalitatief goede advisering.	omgevingsdiensten en gemeenten.					
	Implementatie beleid en instrumenten voor Rotterdam The Hague Airport.	Gemeenten zijn goed voorgelicht.	Veiligheidsregio's, omgevingsdiensten en gemeenten.	Beheer	x	x	x	x
	Vooraan in het planproces externe veiligheid waarborgen.	Periodiek overleg met de omgevingsdiensten, zo nodig aanhaken bij periodiek overleg van ARWB met gemeenten, afspraken over uitvoeren werkwijze groepsrisico en ruimtelijke ordening	Veiligheidsregio's, omgevingsdiensten en gemeenten.	beheer	x	x	x	x
Reduceren risico's aan de bron	Implementatie van nieuwe regelgeving en saneren van de nieuw ontstane knelpunten. Dit geldt voor buisleidingen, spoor, weg en waterwegen en nieuwe categorieën gevaarlijke stoffen, zoals LNG.	Saneringsprogramma, eventueel beleidsaanpassingen, afhankelijk van de regelgeving.	Veiligheidsregio's, omgevingsdiensten en gemeenten.	Impuls	x	?	?	?
	Deelname in beleidsontwikkelingstrajecten VTH (zoals: PGS, activiteitenbesluit en BRZO). Onderzoek, communicatie van aanvullend beleid n.a.v. actuele ontwikkelingen (zoals emplacementen en LNG).	Belangeninventarisatie, bijsturen (via IPO) rijksregelgeving.		Impuls				

	Bevorderen VTH beleid (Beleidsregel externe veiligheid groepsrisicoverantwoording in de provinciale omgevingsvergunning) bij gemeenten.	Aanhaken bij team BOG uitvoering VTH. Werkwijze hoe om te gaan met overschrijdingen van GR in gemeentelijke vergunningen.	Omgevingsdiensten en gemeenten.	Verbeterpunt	x	x	x	x
	Stimuleren oplossen knelpunten veroorzaakt door inrichtingen en transport.	Per knelpunt actieplan hoe op te lossen	Veiligheidsregio's, omgevingsdiensten, gemeenten en Rijk.	Verbeterpunt	x	x	x	x
	Toezien op uitvoeren Beleidsregel externe veiligheid groepsrisicoverantwoording in de provinciale omgevingsvergunning.	Steekproef.	Omgevingsdiensten.	Beheer	x	x	x	x
	Structureel laten opnemen van EV in handhaving programma's en uitvoering controles. (Inclusief inspecties BRZO).	Handhavingsprogramma's bij omgevingsdiensten waarin EV conform nota VTH is opgenomen.	Omgevingsdiensten.	Beheer				
	Monitoring knelpunten.	Jaarlijks lijst met knelpunten koppelen aan actieplan per knelpunt.	Omgevingsdiensten.	Beheer	x	x	x	x
Het nemen van maatregelen bij de ontvanger	Vergroten bekendheid bij de aanwezigen over handelingsperspectief bij mogelijk ongeval	Communicatiestrategie en het uitvoeren hiervan.		Impuls	x	x	x	x
	Stimuleren van adequate advisering van de veiligheidsregio aan gemeenten in het kader van zelfredzaamheid,	Zorgen voor een goede uitvraag van de gemeente aan de veiligheidsregio.	Veiligheidsregio's, omgevingsdiensten en gemeenten.	Verbeterpunt	x	x	x	x

	bestrijdbaarheid en hulpverlening in het ruimtelijk planproces								
	Lobby richting rijk voor borging van bouwtechnische maatregelen in het bestemmingsplan	Effectieve lobby.	Veiligheidsregio's, omgevingsdiensten en gemeenten.	Verbeterpunt	x	x	x	x	
	Uitvoering werkwijze groepsrisico en ruimtelijke ordening (waarbij aandacht moet worden besteed aan de aspecten bestrijdbaarheid, zelfredzaamheid en hulpverlening).	Regulier bestemmingsplanoverleg met veiligheidsregio's en omgevingsdiensten.	Veiligheidsregio's, omgevingsdiensten en gemeenten.	Beheer	x	x	x	x	
Professionaliseren van de uitvoering	Kwaliteitsslag op informatie in het RRGs.	Bijeenkomsten voor uitvoering, beheer RRGs voor omgevingsdiensten. goede afspraken wie wanneer wat doet.	Omgevingsdiensten.	Impuls	x	x	x	x	
	Aansluiting en participatie in landelijk kennisinfrastructuur externe veiligheid	Deelname provinciale deskundigen in landelijk kennisnetwerk.							
	EV borgen in provinciaal beleid.	Borgen ev-beleid via beleidsdocumenten van andere sectoren.		Beheer	x	x	x	x	
	Stimuleren opstellen gemeentelijke visies op externe veiligheid en verankeren in de structuurvisie.	Brief sturen naar gemeenten. Belangrijkste gemeenten actief en meedraaien op verzoek bij de rest	Omgevingsdiensten, veiligheidsregio's en gemeenten.	Verbeterpunt	x	x	x	x	
	Opstellen provinciaal uitvoeringsprogramma voor de periode na	Uitvoeringsprogramma 2019-2023		Beheer			x	x	

2018.								
Uitbouwen provinciale netwerken naar landelijke kennisinfrastructuur.	Opname provinciale netwerk in landelijke netwerk.		Verbeterpunt	x	x	x	x	
Bijdrage beleidsontwikkelingstrajecten van ruimtelijke ordening, milieu, mobiliteit en economie.	Participeren in beleidsontwikkelingsprocessen van andere sectoren.		Verbeterpunt	x	x	x	x	
Participeren in landelijk traject voor nieuwe visie en vernieuwde risicokaart.	Visie 2020 opgesteld Uitvoeren visie (verbeterprogramma opstellen en uitvoeren).	IPO, I&M V&J, veiligheidsberaad, VNG	Verbeterpunt	x	x			
Structureel beheer RRGs en invoer relevante risicodata door bevoegd gezag.	Up-to-date RRGs.	Omgevingsdiensten.	Beheer	x	x	x	x	
Het continueren van het technisch beheer van de systemen voor het Risicoregister (RRGS) en de Risicokaart en zorgen voor de optimalisatie van de kwaliteit van de gegevens en de systemen door de provincie.	Coördinatie dagelijks technisch beheer risicokaart applicatie.	IPO, BIJ12	Beheer	x	x	x	x	
Organiseren van netwerkbijeenkomsten en kennisuitwisseling.	Netwerkbijeenkomsten op locatie met een inhoudelijk thema (provinciaal of aansluiten op EV-RUD netwerk?) 4 jaar, 2x per jaar	Omgevingsdiensten, veiligheidsregio's en gemeenten.	Beheer	x	x	x	x	

Bijlage 1: Overzicht aanvullende middelen ter beschikking voor uitvoering externe veiligheid vanuit de landelijke impuls omgevingsveiligheid 2015-2018

Veiligheidsregio's Zuid Holland	€918.900
Omgevingsdienst Haaglanden	€140.000
Omgevingsdienst Midden-Holland	€81.000
Omgevingsdienst Rotterdam-Rijnmond	€767.000
Omgevingsdienst West-Holland	€142.000
Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	€221.000

Bijlage 2: Lijst met afkortingen

BEVI	Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen
BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen
EV	Externe Veiligheid
GS	Gedeputeerde Staten
ILT	Inspectie Leefomgeving en Transport
I&M	ministerie van Infrastructuur en Milieu
IPO	Interprovinciaal overleg
ISOR	Informatie Systeem Overige Ramptypen
ISZW	Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid
PGS	Publicatiereeks gevaarlijke Stoffen
PZH	Provincie Zuid-Holland
RO	Ruimtelijke Ordening
RRGS	Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen
V&J	ministerie van Veiligheid en Justitie
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VV	Vergunningverlening
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Wro	Wet ruimtelijke ordening